

IESBA

International
Ethics Standards
Board for Accountant

IAASB

International Auditing
and Assurance
Standards Board®

COVID-19 & Etica | Publicația personalului

NAVIGAREA RISCURILOR SPORITE DE FRAUDĂ ȘI ALTE ACTIVITĂȚI ILEGALE ÎN TIMPUL PANDEMIEI DE COVID-19

Inclusiv considerente pentru auditarea situațiilor financiare

Decembrie 2020

Tradus de:

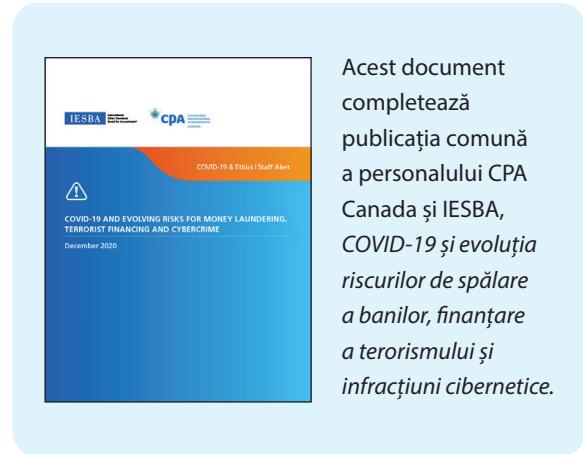
*Contați pe Noi. Contați, cu Noi.
De 100 de ani!*

Navigarea riscurilor sporite de fraudă și alte activități ilegale în timpul pandemiei de COVID-19

Inclusiv considerente pentru auditarea situațiilor financiare

Această publicație a personalului pune în evidență riscurile sporite de fraudă generate de contextul turbulent și incert al pandemiei de COVID-19 și implicațiile pentru profesioniștii contabili angajați, inclusiv contabilii din sistemul de stat și profesioniștii contabili practicieni, inclusiv auditorii.

Publicația a fost elaborată de personalul South African Independent Regulatory Board for Auditors (IRBA) sub auspiciile unui Grup de lucru format din International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA) și normalizatorii naționali de standarde (NSS) de etică din Australia, Canada, China, Africa de Sud, Regatul Unit și SUA.¹ Pe lângă contribuțiile aduse de Grupul de lucru și personalul IESBA, publicația a beneficiat, de asemenea, și de informații din partea International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB).

Acest document completează publicația comună a personalului CPA Canada și IESBA, COVID-19 și evoluția riscurilor de spălare a banilor, finanțare a terorismului și infracțiuni cibernetice.

Sarcina Grupului de lucru este de a elabora resurse de suport în procesul de implementare pentru a sprijini profesioniștii contabili să aplice în mod eficace *Codul etic internațional pentru profesioniștii contabili (inclusiv Standardele Internaționale privind Independența)* (Codul) atunci când întâlnesc circumstanțe create de pandemia de COVID-19.

Această publicație nu modifică sau înlocuiește Codul sau Standardele Internaționale de Audit (ISA-uri), al căror text este singurul care prezintă autoritate. Citirea acestei publicații nu substituie citirea Codului sau a ISA-urilor. Îndrumările de implementare nu sunt menite să fie exhaustive, fiind necesară referirea constantă la Cod sau ISA-uri, după caz. Această publicație nu constituie o normă oficială sau cu caracter autoritar a IRBA, IESBA, IAASB sau a altor organizații NSS care fac parte din Grupul de lucru.

CUPRINS

Pagina 3

Introducere

Pagina 3

Triunghiul fraudei

Pagina 4

Cum pot fi de ajutor standardele internaționale?

Pagina 7

Auditarea situațiilor financiare și riscul ridicat de fraudă

Pagina 9

Ce urmează?

1. NSS-urile sunt Australian Accounting Professional & Ethical Standards Board, Chartered Professional Accountants of Canada, Chinese Institute of Certified Public Accountants, South African Independent Regulatory Board for Auditors, UK Financial Reporting Council și American Institute of Certified Public Accountants.

Introducere

Tulburări, întreruperi în lanțurile de aprovizionare, pierderi de locuri de muncă și probleme financiare sunt experimentate la nivel global din cauza pandemiei de COVID-19. Drept rezultat, multe entități și părțile interesate aferente acestora se confruntă cu dificultăți de ordin financiar, operațional și personal.

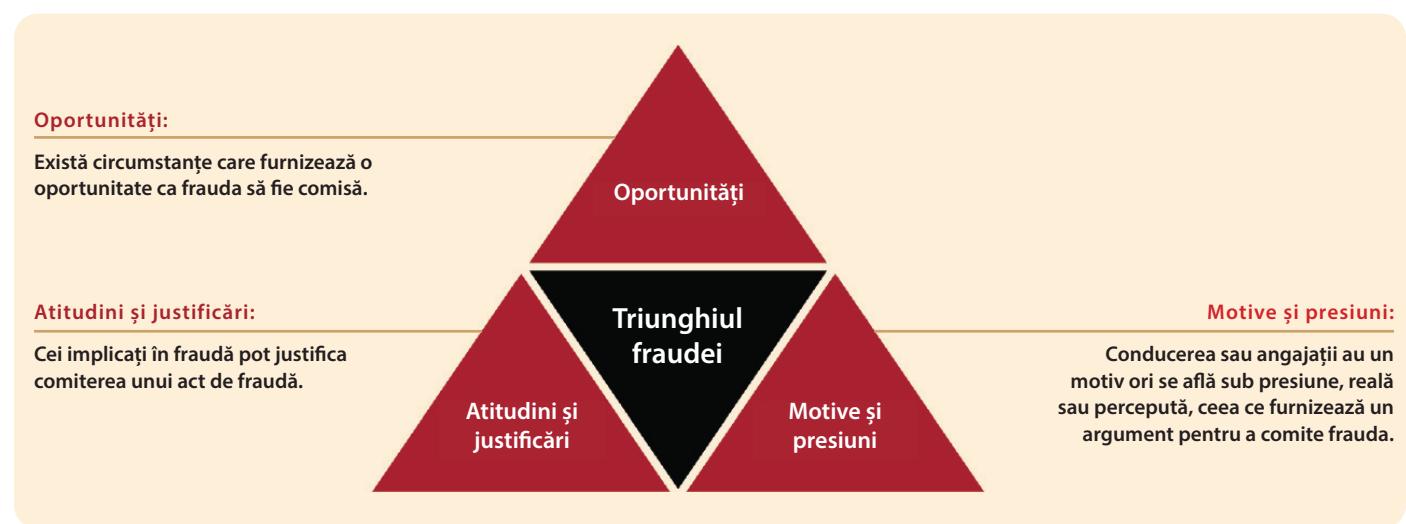
Din cauza presiunilor și a incertitudinii semnificative asociate cu pandemia, entitățile explorează căi prin care să-și continue activitatea, să-și mențină stabilitatea operațională și să susțină dezvoltarea durabilă și creșterea pe termen lung. Acele căi ar putea crea oportunități pentru activități ilegale și frauduloase.

Contextul fără precedent creat de pandemie ar putea furniza noi oportunități pentru o fraudă care rămâne nedetectată pentru o lungă perioadă de timp, cauzând mai multe dificultăți financiare pentru victimele sale. Pe de altă parte, crizele majore pot aciona ca un reflux, dezvăluind lucrurile care au fost ținute ascunse. Așadar, această pandemie poate dezvălu activități frauduloase care au fost ascunse anterior.

Sprințini de un Cod robust, profesioniștii contabili pot juca un rol de conducere în domeniul eticii pentru a ajuta la minimizarea incidentelor de fraudă și pentru a identifica și răspunde la cazurile de fraudă sau fraudă suspectată în interesul public.

Triunghiul fraudei

Triunghiul fraudei² este un model la care se face frecvent referire pentru a explica factorii care sunt prezenti atunci când are loc frauda. Acești factori sunt împărțiti în (i) oportunități; (ii) motive și presiuni; și (iii) atitudini și justificări. Pandemia de COVID-19 și evoluțiile globale recente au făcut ca multe organizații să fie mai susceptibile la toate cele trei categorii de factori.

Oportunitățile se referă la circumstanțe care există și care furnizează o oportunitate ca frauda să fie comisă. Contextul actual a generat un număr de astfel de oportunități, inclusiv următoarele:

Volume mari de fonduri disponibile. Guvernele, instituțiile financiare internaționale, agenții de dezvoltare și alții au anunțat pachete însemnante de sprijin financiar sub forma unor subvenții și alte finanțări pentru a trata efectele din domeniul economic și sanitar ale pandemiei. Sumele însemnante implicate prezintă o țintă atractivă pentru cei care intenționează să comită o fraudă.

Distragerea atenției conducerii în contextul presiunilor legate de timp. Pandemia a adus în prim-plan numeroase variabile neprevăzute pe care planurile de recuperare în urma unor dezastre nu le-au avut în vedere. Pe măsură ce eforturile conducerii se îndreaptă către gestionarea crizei, atenuarea răspândirii infecției și sustenabilitatea imediată a operațiunilor, această distragere a atenției și schimbare a concentrării de la prioritățile operaționale dinainte de pandemie pot rezulta în oportunități pentru însușiri ilegale. În plus, a existat o necesitate crescută de a accelera procesul decizional pentru a minimiza efectele de ordin sanitar și financiar ale pandemiei. Ideile

2. Click [aici](#) pentru a accesa informații suplimentare despre triunghiul fraudei și resurse generale privind frauda elaborate de Association of Certified Fraud Examiners.

inovative și agilitatea rezultate au facilitat o capacitate mai mare de răspuns la cererile impuse de criză în cazul multor entități. Cu toate acestea, deși a fost necesară o concentrare pe decizii oportune și proactive, controalele adecvate, politicile și procedurile, verificarea prealabilă și supravegherea pot fi trecute cu vederea.

Eficacitatea continuă a controalelor interne. Agilitatea și flexibilitatea conducerii au permis ca multe entități să facă trecerea către metode alternative de lucru, cum ar fi munca de acasă, în timpul pandemiei. Acest lucru a permis ca entitățile să activeze în continuare, metodele de lucru flexibile și agile contribuind la sustenabilitatea activității pe parcursul perioadelor prelungite de carantină. Totuși, aceste metode, deseori implicând utilizarea tehnologiei pentru a facilita un mediu de lucru virtual, pot crea provocări pentru eficacitatea mediului preexistent de control intern.

Oportunități semnificative de piață. Creșterea bruscă a cererii de echipamente individuale de protecție (PPE) și de tratare din timpul pandemiei a generat oportunități semnificative pentru jucătorii lipsiți de etică de a exploata tulburările pieței, fie prin vânzarea de PPE care nu îndeplinesc standardele de siguranță, fie prin alte mijloace.

Motive și presiuni. Frauda este mai probabil să aibă loc atunci când conducerea și/sau angajații au un motiv sau se află sub presiunea, reală sau perceptată, de a „întrece limita” și de a comite un act de fraudă. Pandemia a afectat negativ entitățile și economiile într-o varietate de moduri. Multe întreprinderi au probleme financiare, confruntându-se

cu deficite severe ale fluxurilor de trezorerie, iar unele dintre ele și-au oprit operațiunile ca rezultat al carantinei sau al altor măsuri legate de pandemie. Dorința întreprinderilor de a minimiza pierderile financiare și de a-și continua activitatea a generat atât motive, cât și presiuni de a comite fraude. În plus, creșterea bruscă a cererii de PPE și echipamente de tratare a creat și motive ca entitățile să exploateze o astfel de cerere în scopul unui câștig finanic rapid și ilegal.

Atitudini și justificări. Atitudinile și justificările furnizează argumente pentru cei implicați în fraudă pentru a comite actul de fraudă. Presiunile și tulburările legate de mediul de afaceri cauzate de COVID-19 sunt fără precedent. Astfel, conducerea poate fi tentată să ia în considerare diferite metode pentru a-și continua activitatea și să evite eliminarea unor locuri de muncă sau dificultățile viitoare legate de fluxul de numerar. Acest lucru poate fi justificat ca fiind o decizie pentru „binele tuturor”. Totuși, dacă aceste metode sunt frauduloase, justificarea deciziilor luate poate fi o „pantă alunecoasă” care poate determina conducerea să se comporte neetic. *Ar trebui să fie clar că este în interesul fiecărei entități, al partenerilor și al angajaților săi să mențină cele mai ridicate standarde de conduită etică în această perioadă.*

Cum pot fi de ajutor standardele internaționale?

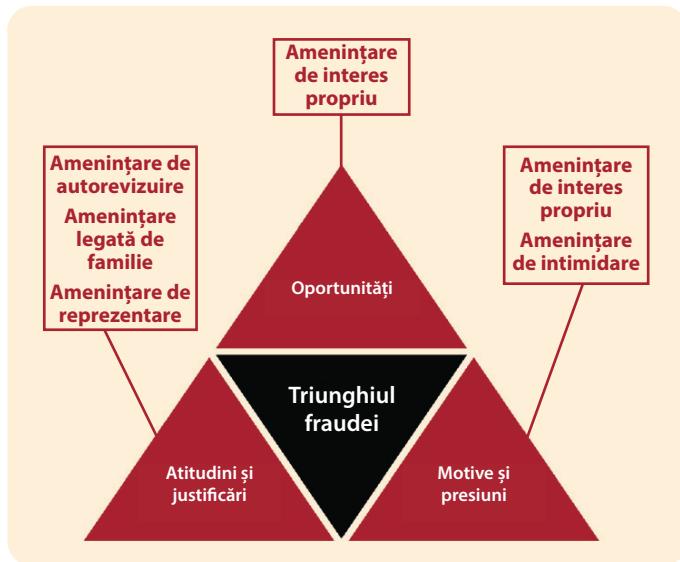

Documentul de tip Întrebări și răspunsuri al personalului IESBA din mai 2020, COVID-19: Considerente privind etica și independența, include o discuție a considerentelor importante de avut în vedere cu privire la conformitatea cu principiile fundamentale în contextul pandemiei de COVID-19 și în aplicarea cadrului general conceptual al Codului.

Principiile fundamentale ale Codului sunt relevante pentru toți contabilii și Standardele Internaționale ale IAASB sunt relevante pentru auditori în navigarea oportunităților, motivelor și presiunilor, atitudinilor și justificărilor care conduc la comportamente frauduloase.

Aplicarea cadrului general conceptual

Cadrul general conceptual al Codului poate ajuta profesioniștii contabili să navigheze riscurile sporite de fraudă care sunt din ce în ce mai prevalente în perioada pandemiei de COVID-19. Contabili trebuie să fie atenți la orice oportunități, motive și presiuni, precum și la schimbări în atitudini și justificări care ar putea crea sau spori una sau mai multe amenințări la adresa conformității cu principiile fundamentale.

Natura aflată în evoluție a pandemiei denotă că faptele și circumstanțele sunt susceptibile la schimbări bruste. Potrivit cadrului general conceptual, profesioniștii contabili trebuie să rămână vigilenți în ceea ce privește noile informații și schimbările în materie de fapte și circumstanțe. Atunci când informațiile sau schimbările în materie de fapte și circumstanțe ar putea afecta măsura în care o amenințare a fost eliminată sau redusă la un nivel acceptabil (ceea ce poate fi comun în contextul COVID-19), contabilul trebuie să revalueze și să trateze acea amenințare (a se vedea [R120.9 până la 120.9 A2](#)).

Schimbările bruste care apar în urma pandemiei ar putea afecta credibilitatea informațiilor sau amplifica incertitudinile, ceea ce ar putea afecta raționamentele și concluziile-cheie pe care profesioniștii contabili le fac cu privire la întocmirea, prezentarea, revizuirea și auditarea informațiilor financiare. Este important faptul că profesioniștii contabili manifestă curiozitate în desfășurarea activităților profesionale, în special în aceste vremuri tulburi. Printre altele, manifestarea curiozității ajută la:

- Obținerea și înțelegerea informațiilor relevante pentru a face raționamente fiabile.
- Adoptarea de decizii informate și punerea la îndoială a opiniilor celorlalți, după caz.
- Evaluarea validității sau integrității informațiilor, inclusiv sursa informațiilor și caracterul adecvat al prezentării acestora.
- Exercitarea raționamentului profesional care este informat prin analizarea profundă a tuturor informațiilor cunoscute și relevante disponibile.

Așa cum este detaliat în secțiunea de mai jos „Auditarea situațiilor financiare și riscul ridicat de fraudă”, profesioniștii contabili care desfășoară audituri, revizuiri și alte misiuni de asigurare trebuie să exerceze scepticism profesional, ceea ce include o evaluare critică a probelor.

Autoritațile australiene dezvăluie o pretinsă fraudă privind pensionarea anticipată

Mai 2020

Dați click pe imagine pentru mai multe detalii

NOCLAR

Profesioniștii contabili trebuie să fie vigilenți la oportunitățile de fraudă create de contextul actual. Codul stabilește un cadru general cuprinzător pentru a răspunde la neconformitatea cu legislația și reglementările (NOCLAR) sau NOCLAR suspectată (a se vedea [Secțiunea 260](#) pentru contabilii angajați și [Secțiunea 360](#) pentru contabilii practicieni). Contabilii au responsabilitatea nu numai de a răspunde la NOCLAR sau NOCLAR suspectată, dar și să fie vigilenți la aceasta. Pandemia de COVID-19 creează mai multe oportunități pentru activitatea frauduloasă, inclusiv:

- Aplicații frauduloase pentru sprijin guvernamental
- Frauda legată de achiziții și produse
- Frauda legată de beneficii, inclusiv revendicări false
- Furtul de identitate
- Frauda electronică
- Frauda în asigurare
- Fraudarea situațiilor financiare

Mecanisme și investigații de fraudă în contextul pandemiei de COVID-19

Iulie 2020

Dați click pe imagine pentru mai multe detalii

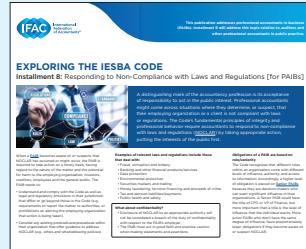
În vremuri de criză, cazurile de fraudă și comportament necinstit cresc invariabil. Criza sanitară și economică generată de pandemia de COVID-19 nu reprezintă o excepție.

Dați click pe imaginile de mai jos pentru a afla mai multe detalii citind părțile relevante ale seriei de publicații Analizarea Codului IESBA.

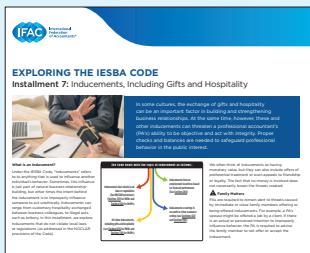
Partea a VI-a: Conflictele de interes

Dați click pe imagine pentru mai multe detalii

Partea a VIII-a: Reacția la cazurile de neconformitate cu legislația și reglementările [pentru PAIB-uri]

Dați click pe imagine pentru mai multe detalii

Partea a VII-a: Stimuletele, inclusiv cadourile și ospitalitatea

Dați click pe imagine pentru mai multe detalii

Partea a IX-a: Reacția la cazurile de neconformitate cu legislația și reglementările [pentru PAPP]

Dați click pe imagine pentru mai multe detalii

Stimuletele, inclusiv cadourile și ospitalitatea

În vremuri turbulente nu este neobișnuit ca organizațiile angajatoare și firmele să utilizeze stimuletele ca mijloc de ridicare a moralului sau de influențare a comportamentului subordonătilor sau ai colegilor. Stimuletele ar putea fi permise dacă acestea nu determină beneficiarul să acționeze într-o manieră neetică. În cazul unui pozitii, totuși, angajații pot fi susceptibili de mită și corupție. Profesioniștii contabili le este interzis să ofere sau să accepte stimulente cu intenția de a influența într-un mod neadecvat comportamentul beneficiarului. Oferirea sau acceptarea unor stimulente a căror intenție este de a influența într-un mod neadecvat comportamentul beneficiarului va rezulta în încălcarea principiului fundamental al integrității. Contabili trebuie, de asemenea, să fie conștienți de legile și reglementările relevante din jurisdicția lor și să se conformeze acestora.

Presiune

Organizațiile angajatoare, firmele și profesioniștii contabili individuali se confruntă cu presiuni semnificative pe perioada pandemiei de COVID-19. În unele cazuri, aceste presiuni pot compromite capacitatea profesionistului contabil de a se conforma cu principiile fundamentale

de etică. Contabili nu trebuie să permită ca presiunea să rezulte într-o încălcare a principiilor fundamentale și nu trebuie să exercite o presiune asupra celorlalți care ar conduce la o încălcare a principiilor fundamentale (a se vedea Sectiunea 270). Exemplele de presiuni legate de COVID-19 includ:

- Presiunea de a influența întocmirea și prezentarea informațiilor pentru a prezenta o imagine falsă a viabilității operațiunilor întreprinderii sau a evaluării activelor și datorilor
- Pentru auditori, presiunea de a accepta raționamentele conducerii care ar putea să nu fie rezonabile sau bazate pe probe
- Presiunea legată de acceptarea stimulentelor pentru a avea un comportament neetic
- Presiunea intimidării provenite de la părțile afectate de impactul pandemiei de a obține un rezultat dorit
- Presiunea de a trece cu vederea comportamentul neetic
- Presiunea de a acționa fără suficientă experiență sau atenție cuvenită
- Presiunea legată de punerea intereselor personale / de afaceri înaintea interesului public

În timpul pandemiei de COVID-19, profesioniștii contabili trebuie să fie conștienți de necesitatea de a fi adaptabili și trebuie întotdeauna să se asigure că dețin nivelul de instruire adecvat, competențe și experiență în desfășurarea activităților profesionale.

Auditarea situațiilor financiare și riscul ridicat de fraudă

Auditarea în contextul COVID-19 presupune provocări unice pe lângă considerentele pentru profesioniștii contabili stabilite mai sus. Criza economică a afectat toate entitățile într-un anumit fel – pentru multe dintre ele vor exista preocupări despre viabilitatea entității și măsura în care aceasta poate naviga în circumstanțele actuale. Combinarea de amenințări de ordin sanitar și financiar i-a făcut pe oameni mai vulnerabili și a creat mai multe oportunități de fraudă, ceea ce duce la riscuri sporite de denaturare semnificativă a situațiilor financiare. Obținerea de probe de audit poate fi, de asemenea, mai dificilă în contextul COVID-19 actual întrucât multe întreprinderi au trecut la munca de la distanță, cu un impact substanțial asupra controalelor privind raportarea financiară.

Riscuri de fraudă

Auditatorul analizează risurile de fraudă pentru a ajuta la identificarea risurilor de denaturare semnificativă generate de fraudă. Prin aceasta, auditorul analizează și cele trei laturi ale triunghiului fraudei descris anterior dintr-o perspectivă de audit:

Motive/presiuni. Întrucât starea financiară s-a deteriorat, atât pentru întreprinderi, cât și pentru angajații acestora, motivul comiterei fraudei sau presiunea de a o comite este posibil să se întensifice. Angajații se pot simți presați din cauza unor noi constrângeri asupra timpului lor, pe măsură ce mai mulți angajați lucrează de acasă și se străduiesc să mențină un echilibru între muncă și alte responsabilități. Acest lucru poate fi exacerbat de reduceri suplimentare de personal, care adaugă responsabilități suplimentare pentru angajații deja suprasolicitați. Dificultățile financiare pot, de asemenea, adăuga presiuni suplimentare. Conducerea se poate simți presată să modifice sau să denatureze performanța și poziția financiară a entității pentru a atinge obiective, a evita falimentul sau executarea silită, a susține baza de clienți, a atrage împrumuturi sau a se finanța din capitaluri proprii ori pentru a se califica pentru asistență guvernamentală.

Oportunitate. Erorile din controlul intern sau adaptările controalelor pentru a corespunde unui mediu diferit de lucru au prezentat mai multe oportunități pentru raportarea financiară frauduloasă sau însușirea necuvenită a activelor. De exemplu:

Domeniu de interes pentru audit: Controlele interne și eludarea controalelor de către conducerere

- Munca de la distanță a afectat controlul intern și este posibil să fi expus zone care erau anterior controlate, la fel cum au acționat și alte schimbări ale resurselor (cum ar fi eliminări ale locurilor de muncă în urma cărora au rămas puțini angajați pentru a îndeplini sarcinile).
- Lanțurile de aprovizionare s-au schimbat – diferite părți terțe și diferite expunerii pot rezulta în riscuri sporite de fraudă.
- Ajutorul financiar de la guverne și autorități locale au generat noi fluxuri de tranzacții și pot rezulta în noi oportunități pentru fraudă.

Domeniu de interes pentru audit: Înregistrările contabile

- Probele de audit disponibile pot fi diferite față de ceea ce auditorul a obținut anterior, inclusiv în ceea ce privește natura, sursele, accesul la informații și utilizarea acestora, și este posibil să nu fie la fel de relevante sau de credibile comparativ cu ceea ce s-a utilizat anterior. Acest lucru poate crea diferențe provocări în legătură cu evaluarea relevanței și credibilității informațiilor.
- Este posibil ca risurile ridicate privind securitatea datelor generate în urma muncii de la distanță să fi permis o infiltrare mai mare a fraudelor bazate pe tehnologie provenite de la părți externe, precum și riscuri interne ridicate în urma tranzitiei către munca de la distanță.
- Este posibil ca o schimbare a concentrării conducerii și a persoanelor responsabile cu guvernanța pentru a trata nevoile mai imediate ale întreprinderii, cum ar fi chestiunile financiare și operaționale, în detrimentul concentrării pe chestiunile de conformitate să fi rezultat într-un mediu de control mai slab.

Justificare. Așa cum este evidențiat mai sus, activitățile frauduloase ar putea fi justificate în contextul actual ca ajutând entitatea să supraviețuască, sau prin motive personale (de exemplu, persoanele în cauză justificându-și pentru sine că vor returna suma entității când lucrurile vor reveni la normal), din cauza crizei economice. Justificarea se poate manifesta în diferite moduri și la diferite niveluri ale entității – la cel mai înalt nivel implicând conducerea și persoanele responsabile cu guvernanța, iar la nivel operațional în relație cu sarcini și funcții care pot fi în mod special expuse, inclusiv acolo unde poate exista o coliziune cu părțile terțe.

Planificarea și desfășurarea auditului

În contextul COVID-19, este posibil ca unii factori de risc de fraudă să fie amplificați aşa cum este descris mai sus. Deși este posibil ca identificarea și evaluarea riscurilor să se finalizeze la începutul auditului, pe măsură ce contextul continuă să se schimbe, auditorul trebuie să analizeze permanent măsura în care identificarea și evaluarea riscurilor de fraudă rămân aceleași pe parcursul auditului, sau dacă este nevoie de schimbări suplimentare. Ca răspuns, poate fi nevoie de schimbări în legătură cu proiectarea și desfășurarea procedurilor de audit pentru clase specifice de tranzacții, solduri ale conturilor sau prezentări de informații.

Un alt considerent important este legat de informațiile furnizate de client, care pot fi într-un format diferit față de cel ce a fost utilizat anterior. Poate fi necesar ca auditorii să aplique proceduri suplimentare, sau diferite, pentru a stabili dacă informațiile care vor fi utilizate ca probe de audit sunt relevante sau credibile și pentru a evalua dacă au fost obținute suficiente probe de audit adecvate.

Comunicarea cu conducerea și persoanele responsabile cu guvernanța

Este esențială înțelegerea acțiunilor conducerii și a persoanelor responsabile cu guvernanța cu privire la ce au făcut aceștia pentru a atenua risurile de fraudă. Comunicarea regulată și eficace cu conducerea și persoanele responsabile cu guvernanța este critică deoarece evenimentele și modificările au loc într-un ritm alert și pot afecta auditul.

Scepticism profesional

Scepticismul profesional este vital în planificarea și desfășurarea auditului, dar în special în circumstanțele actuale – a avea o gândire rezervată, a fi vigilant la condiții care pot fi un posibil indicator al riscurilor generate de fraudă sau probe de audit contradictorii și a desfășura o evaluare critică a probelor de audit obținute.

Domeniu de interes pentru audit: Relevanța și credibilitatea probelor de audit obținute

Domeniu de interes pentru audit: Comunicațiile

NOCLAR

Așa cum a fost evidențiat deja, riscul de NOCLAR este, de asemenea, sporit în contextul actual. Entitățile pot fi nevoie să participe în diferite forme de scheme de finanțare pentru stimularea economiei, cu reglementări care sunt adesea neclare. Poate există un risc sporit de neconformitate neintenționată sau intenționată datorată lipsei de claritate, precum și perioadelor scurte de depunere a documentației și faptului că accesarea unor astfel de fonduri (sau realizarea unor astfel de aplicații) este un demers nou pentru mulți dintre cei implicați în proces.

Auditarea estimărilor contabile

Există un risc sporit de denaturare semnificativă, inclusiv datorită fraudei, atunci când se auditează estimările contabile (estimările contabile pot fi deseori legate de recunoașterea veniturilor, provizioanele pentru creație îndoelnică, deprecierea activelor, în special imobilizări, instrumente financiare etc.) Toate estimările contabile au un anumit nivel de incertitudine a estimării, care generează subiectivitate. Prezența subiectivității duce la nevoie de rationament din partea conducerii și de aceea conducederea este susceptibilă de subiectivism intenționat sau nu. În cazul în care există intenția de a induce în eroare, subiectivismul conducederii este de natură frauduloasă.

Înțelegerea auditorului privind sistemul de control intern

Impactul pandemiei de COVID-19 asupra mediului intern și extern pentru toate entitățile este răspândit la scară largă. Drept rezultat, există o probabilitate mare ca proiectarea și desfășurarea controalelor interne legate de raportarea financiară să fi fost afectate la fel cum a fost și mediul de control (noi linii de raportare, responsabilități diferite, concentrare diferită).

Înțelegerea impactului schimbărilor asupra tuturor componentelor sistemului de control intern al entității este vitală pentru activitatea de audit pentru a răspunde la posibilele riscuri de denaturare semnificativă generate de fraudă. În analizarea măsurii în care sunt necesare schimbări ale activității planificate a auditorului, și în special dacă auditorul se bazează pe eficacitatea operativă a controalelor, este important să se analizeze impactul pandemiei asupra controalelor pe perioada auditului.

De exemplu, pe măsură ce pandemia a început, iar entitățile au trebuit să se adapteze rapid la munca într-un mediu diferit (deseori la distanță), este posibil ca nevoia de a face schimbări și de a implementa noi controale sau de a suplimenta controalele existente să fi pus presiuni suplimentare asupra entităților care deja întâmpină dificultăți datoră schimbărilor rapide. Desfășurarea controalelor entității ar fi putut fi suspendată sau întârziată și este posibil ca procesele alternative să fi fost neadecvate sau insuficient controlate la acel moment. Cu toate că la începutul perioadei controalele entității ar fi putut funcționa, iar multe dintre aspectele tratate și provocările au fost depășite până la sfârșitul perioadei de raportare, este esențial ca timpul în care au loc schimbările semnificative să fie avut în vedere, în special pentru factorii de risc de fraudă. Schimbările și intreruperile pe parcursul unor anumite perioade pot indica riscuri mai ridicate de denaturare semnificativă cauzate de fraudă, care ar afecta proiectarea și desfășurarea de către auditor a procedurilor suplimentare de audit.

Ce urmează?

Ca profesionist contabil puteți avea multe responsabilități, aşa cum este menționat mai sus. Deși acest fapt poate fi intimidant, poate fi și inspirațional. Această perioadă de criză este o oportunitate ca profesioniștii contabili să fie priviți și admirăți ca lideri în domeniul eticii și de a demonstra că aceștia susțin interesul public. Contabilii au un rol amplu în societate și, prin urmare, aptitudinile și valorile acestora pot aduce o schimbare pozitivă prin intermediul activității lor. Următoarele reprezintă aspecte importante de avut în vedere:

Fii vigilenți: Riscurile de activități frauduloase au crescut semnificativ. Rămâneți vigilenți la amenințările la adresa conformității cu principiile fundamentale. Profesioniștii contabili pot fi nevoiți să reanalizeze măsurile de protecție și așteptările unei terțe părți rezonabile și în cunoștință de cauză.

Promovați interesul public: A le reaminti celorlalți de aceste amenințări și a-i ajuta pe aceștia să identifice aceste aspecte tratate în timp util va fi de ajutor pentru viabilitatea și succesul pe termen lung ale organizațiilor lor angajatoare și ale clientilor lor. Adăugați considerente etice ca o componentă permanentă a comunicărilor scrise și verbale pentru a amplifica în mod continuu mesajul.

Creșteți conștientizarea: Profesioniștii contabili sunt încurajați să promoveze aceste publicații și pe altele. Acest lucru poate ajuta la formarea unei conștientizări a aspectelor tratate.

Resurse relevante

Îndrumări IESBA pentru profesioniștii contabili în perioada pandemiei de COVID-19

Publicația comună a personalului CPA Canada și IESBA, [COVID-19 și evoluția riscurilor de spălare a banilor, finanțare a terorismului și infracțiuni cibernetice](#)

Publicația comună a personalului AICPA, IESBA și IAASB, [Utilizarea specialiștilor în circumstanțele create de COVID-19: Inclusiv considerente pentru implicarea specialiștilor în audituri ale situațiilor financiare](#)

Publicația comună a personalului APESB și IESBA, [Aplicarea cadrului general conceptual al Codului IESBA în circumstanțele create de COVID-19: Scenarii pentru serviciile fiscale și de evaluare](#)

Personalul IESBA [Întrebări și răspunsuri: COVID-19: Considerente privind etica și independența](#)

Îndrumări IAASB pentru auditori în timpul pandemiei de COVID-19

Publicații pentru angajații din cabinetele de audit:

[Misiuni de revizuire ale informațiilor financiare interimeare în contextul evoluției actuale a mediului cauzate de COVID-19](#)

[Auditarea estimărilor contabile în contextul evoluției actuale a mediului cauzate de COVID-19](#)

[Raportarea auditorului în contextul actual al evoluției mediului cauzate de COVID-19](#)

[Evenimente ulterioare în contextul actual al evoluției mediului – considerente de audit privind impactul COVID-19](#)

[Continuarea activității de raportare a auditorului în contextul evoluției actuale a mediului cauzate de COVID-19 – Considerente de audit privind impactul COVID-19](#)

[Evidențierea domeniilor de interes într-un mediu de audit care evoluează datorită impactului COVID-19](#)

International Federation of Accountants și partenerii acesteia din cadrul rețelei

Seria de publicații Analizarea Codului IESBA:

[Partea a VII-a: Stimulente](#)

[Partea a VIII-a: Reacția la cazurile de neconformitate cu legislația și reglementările \[pentru PAIB-uri\]](#)

[Partea a IX-a: Reacția la cazurile de neconformitate cu legislația și reglementările \[pentru PAPP\]](#)

[Partea a X-a: Presiunea de a încălca principiile fundamentale](#)

[Lupta împotriva corupției implică eforturi din partea contabililor: lată cum](#)

CPA Canada

[Alertă privind frauda legată de COVID-19: Rămâneți vigilenți](#)

Pagini web cu resurse privind COVID-19

(Accesați resursele privind COVID-19 dând click pe imaginile de mai jos)

IRBA

Resurse COVID-19 pentru auditori

IESBA

COVID-19: Considerente privind etica și independența

IAASB

Îndrumări pentru auditori în timpul pandemiei de coronavirus

Despre IRBA

Independent Regulatory Board for Auditors (IRBA) este organismul statutar care controlează acea parte a profesiei contabile implicată în contabilitatea publică în Africa de Sud. Obiectivul său strategic este de a proteja interesele financiare ale publicului prin a se asigura că numai persoanele calificate corespunzător sunt admise în profesia de audit și că auditorii înregistrați furnizează servicii de cea mai înaltă calitate și aderă la cele mai înalte standarde de calitate.

Despre IESBA

Consiliul pentru Standarde Internaționale de Etică pentru Contabili (IESBA) este un consiliu independent normalizator de standarde. Misiunea IESBA este să servească interesul public prin elaborarea de standarde de etică, inclusiv dispoziții privind independența auditorului, care încearcă să ridice ștacheta în materie de conduită și practică etică pentru toți profesioniștii contabili prin intermediul unui *Cod etic internațional pentru profesioniștii contabili* (inclusiv Standardele Internaționale privind Independența) (Codul) robust și care să acționeze la nivel internațional.

Despre IAASB

Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare (IAASB) elaborează standarde de audit și asigurare și îndrumări pentru utilizarea de către toți profesioniștii contabili, conform unui proces comun de normalizare care implică Organismul de Supraveghere a Interesului Public, care are rolul de supraveghere a activităților IAASB, precum și Grupul consultativ al IAASB care contribuie cu recomandări de interes public la procesul de elaborare a standardelor și îndrumărilor.

Contacte-cheie

Saadiya Adam, Senior Professional Manager, IRBA
sadam@irba.co.za

Ken Siong, Senior Technical Director, IESBA
kensiong@ethicsboard.org

Diane Jules, Deputy Director, IESBA
dianejules@ethicsboard.org

Willie Botha, Technical Director,
williebotha@iaasb.org

Beverley Bahlmann, Deputy Director, IAASB
beverleybahlmann@iaasb.org

IRBA, IESBA, IAASB și IFAC nu își asumă responsabilitatea pentru nicio pierdere cauzată oricarei persoane care acționează sau decide să nu acționeze în conformitate cu materialul din această publicație, indiferent dacă respectiva pierdere este cauzată de neglijență sau din alte motive.

International Code of Ethics for Professional Accountants™ (inclusiv International Independence Standards™) este publicat de IFAC și face obiectul drepturilor de autor ale IFAC.

Standardele Internaționale de Audit, Standardele Internaționale privind Misiunile de Asigurare, Standardele Internaționale privind Misiunile de Revizuire, Standardele Internaționale privind Serviciile Conexe, Standardele Internaționale privind Controlul Calității, Notele Internaționale de Practică privind Auditul și alte publicații IAASB sunt publicate de IFAC și fac obiectul drepturilor de autor ale acestuia.

Sigla „Independent Regulatory Board for Auditors (IRBA)” este o marcă înregistrată a IRBA.

„International Ethics Standards Board for Accountants”, „International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards)”, „International Federation of Accountants”, „IESBA”, „IFAC”, sigla IESBA și sigla IFAC sunt mărci comerciale ale IFAC sau mărci comerciale înregistrate și mărci de serviciu ale IFAC în Statele Unite și în alte țări.

„International Auditing and Assurance Standards Board”, „International Standards on Auditing”, „International Standards on Review Engagements”, „International Standards on Related Services”, „International Standards on Quality Control”, „International Auditing Practice Notes”, „IAASB”, „ISA”, „ISAE”, „ISRE”, „ISRS”, „IAPN” și sigla IAASB sunt mărci înregistrate și mărci de serviciu ale IFAC în Statele Unite și în alte țări.

www.ifac.org | | |

www.irba.co.za | | |

www.ethicsboard.org | | |

www.iaasb.org | | |

Publicat de International Federation of Accountants (IFAC), 529 Fifth Avenue, New York, NY 10017

Drepturi de autor © Decembrie 2020 Independent Regulatory Board for Auditors (IRBA), International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA) și International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). Toate drepturile rezervate. Este necesară permisiunea scrisă a AICPA și a IFAC pentru reproducerea, stocarea, transmiterea sau utilizarea acestui document în scopuri similare, cu excepția cazurilor în care documentul este utilizat doar în scop individual și necomercial. Contactați permissions@ifac.org

Documentul *Navigarea riscurilor sporite de fraudă și alte activități ilegale în timpul pandemiei de COVID-19* al International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA), publicat de International Federation of Accountants în decembrie 2020 în limba engleză, a fost tradus în limba română de Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România în ianuarie 2021 și este utilizat cu permisiunea IFAC. Textul aprobat al tuturor publicațiilor IFAC este cel publicat de IFAC în limba engleză. IFAC nu își asumă nicio responsabilitate pentru acuratețea și caracterul complet al traducerii sau pentru orice acțiuni care ar putea decurge ca urmare a acesteia.

Textul în limba engleză al documentului *Navigarea riscurilor sporite de fraudă și alte activități ilegale în timpul pandemiei de COVID-19* © 2020 al IFAC.
Toate drepturile rezervate.

Textul în limba română al documentului *Navigarea riscurilor sporite de fraudă și alte activități ilegale în timpul pandemiei de COVID-19* © 2021 al IFAC.
Toate drepturile rezervate.

Titlu original: *Navigating the Heightened Risks of Fraud and Other Illicit Activities During the COVID-19 Pandemic*.

Contactați permissions@ifac.org pentru permisiunea de a reproduce, a stoca, a transmite sau a utiliza acest document în scopuri similare.